

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Barbary Pořízkové a soudců JUDr. Radana Malíka a JUDr. Petra Mikeše, Ph.D., v právní věci žalobce: **M. K.,** zast. Mgr. Lukášem Míšou, advokátem se sídlem Martinkova 854/5, Brno, proti žalovanému: **Krajský úřad Kraje Vysočina,** se sídlem Žižkova 57, Jihlava, proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 8. 2015, č. j. KUJI 54365/2015, sp. zn. OOSČ 478/2015 OOSC/158/JN, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 14. 12. 2015, č. j. 41 A 59/2015 – 11,

takto:

I. Usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 14. 12. 2015, č. j. 41 A 59/2015 - 11, **se zrušuje** a věc **se vrací** tomuto soudu k dalšímu řízení.

II. Ustanovenému zástupci žalobce, Mgr. Lukáši Míšovi, advokátovi se sídlem Martinkova 854/5, Brno, **se přiznává** odměna za zastupování ve výši **8 228 Kč**. Tato částka mu bude vyplacena do 60 dnů ode dne právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

[1] Podanou kasační stížností se žalobce (dále jen „stěžovatel“) domáhá zrušení v záhlaví uvedeného usnesení Krajského soudu v Brně (dále jen „krajský soud“), kterým byla podle § 46 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“), odmítnuta jeho žaloba proti shora označenému rozhodnutí žalovaného.

I. Vymezení věci

[2] Krajský soud konstatoval, že mu bylo dne 16. 10. 2015 z e-mailové adresy X, bez uznávaného elektronického podpisu, doručeno podání označené jako „Žaloba proti rozhodnutí správního orgánu I. (vady řízení)“. Následně dne 20. 10. 2015 (předáno k poštovní přepravě dne 19. 10. 2015) bylo soudu doručeno poštou podání shodného obsahu.

[3] Žalobou se stěžovatel domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 8. 2015, č. j. KUJI 54365/2015, sp. zn. OOSČ 478/2015 OOSC/158/JN. K žalobě nebyl připojen opis napadeného rozhodnutí a žaloba neobsahovala žalobní body.

[4] Soud učinil úkony směřující ke zjištění data doručení napadeného rozhodnutí, aby zvážil, zda bude objektivně možné, s ohledem na lhůtu pro podání žaloby, vyzvat stěžovatele k odstranění vad žaloby ve smyslu § 37 odst. 5 s. ř. s. Proto dne 27. 10. 2015 vyzval žalovaného, aby ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení výzvy předložil soudu kompletní spis k věci se vztahující. Dne 25. 11. 2015 byl soudu doručen správní spis žalovaného, z něhož se podává, že žalobou napadené rozhodnutí bylo stěžovateli doručeno a i jím osobně převzato dne 18. 8. 2015.

[5] Při svém rozhodování vycházel soud z judikatury Nejvyššího správního soudu, který v rozsudku ze dne 11. 3. 2010, č. j. 7 As 15/2010 - 56 konstatoval, že „*v případech, kdy žaloba neobsahuje žádný žalobní bod, a zároveň již není objektivně možné, že by žalobce žalobní bod ve lhůtě pro podání žaloby doplnil, neexistuje zákonná povinnost soudu vyzývat žalobce k odstranění těchto vad ve smyslu § 37 odst. 5 s. ř. s.*“ S ohledem na stav věci soud již stěžovatele k odstranění vad žaloby nevyzýval.

[6] Žaloba neobsahovala žádný žalobní bod a tuto vadu již nebylo možné odstranit. Napadené rozhodnutí bylo stěžovateli doručeno dne 18. 8. 2015, poslední den k podání žaloby, resp. k jejímu doplnění o žalobní body připadl na den 19. 10. 2015. Soud proto žalobu pro nesplnění podmínek řízení dle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. odmítl bez věcného projednání.

II. Obsah kasační stížnosti a vyjádření ke kasační stížnosti

[7] Proti usnesení krajského soudu brojí stěžovatel kasační stížností, jejíž důvody podřazuje pod § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s.

[8] Krajský soud měl postupovat podle § 37 odst. 5 s. ř. s. a vyzvat jej (prostřednictvím zástupce) k doplnění žaloby. Zásadní skutečností a vadou mající vliv na zákonnost napadeného usnesení je, že se krajský soud žádným způsobem nevypořádal se žádostí o ustanovení zástupce (jež byla součástí žaloby), který by žalobu kvalifikovaně doplnil.

[9] Teprve po ustanovení zástupce měl být stěžovatel jeho prostřednictvím vyzván k doplnění důvodů žaloby, a to včetně poučení o tom, v jaké lhůtě, jakým způsobem a v jakém rozsahu tak má učinit a o následcích nesplnění této povinnosti. K tomu však v řízení nedošlo. Neuvedení žalobních důvodů není neodstranitelným nedostatkem podmínek

řízení. Stěžovatel poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 1. 2010, č. j. 1 As 99/2009 - 87, ve kterém soud dovodil povinnost krajského soudu vyzvat žalobce k odstranění vad žaloby ve smyslu § 37 odst. 5 s. ř. s. po nabytí právní moci rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o kasační stížnosti, kterou žalobce napadl rozhodnutí krajského soudu, jímž krajský soud zamítl žádost o ustanovení zástupce.

[10] V projednávané věci k rozhodování o ustanovení zástupce vůbec nedošlo. Pokud však podle judikatury Nejvyššího správního soudu existuje povinnost krajského soudu vyzvat žalobce k doplnění žaloby po rozhodování kasačního soudu o zamítnutí žádosti o ustanovení zástupce, tím spíše by měl mít krajský soud tuto povinnost i bez podání kasační stížnosti proti neustanovení zástupce. Žádost o ustanovení zástupce byla v žalobě obsažena. Krajský soud se však s tímto návrhem žádným způsobem nevypořádal. O návrhu nijak nerozhodl a ani neodůvodnil, proč by např. takový postup byl nehospodárný či nedůvodný.

[11] Stěžovatel dále odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 1. 2016, č. j. 4 Azs 285/2015 – 24, a uzavírá, že žaloba neměla být odmítnuta, protože k tomu nebyly splněny zákonné předpoklady. Krajský soud zvolil příliš formální postup. V zájmu ochrany stěžovatelových práv jej naopak měl vyzvat, resp. mu zástupce pro žalobní řízení ustanovit, a následně žalobu projednat meritorně.

[12] Navrhuje zrušení napadeného usnesení a vrácení věci krajskému soudu k dalšímu řízení.

[13] Žalovaný se ke kasační stížnosti ve stanovené lhůtě nevyjádřil.

III. Posouzení Nejvyšším správním soudem

[14] Nejvyšší správní soud posoudil formální náležitosti kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, jde o rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.). Poté přezkoumal napadené usnesení krajského soudu v rozsahu kasační stížnosti a v rámci uplatněných důvodů, ověřil při tom, zda netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 a 4 s. ř. s.), a dospěl k závěru, že kasační stížnost je důvodná.

[15] Ze správního spisu se podává, že rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 8. 2015, č. j. KUJI 54365/2015, sp. zn. OOSČ 478/2015 OOSC/158/JN, bylo stěžovateli doručeno dne 18. 8. 2015.

[16] Ze spisu krajského soudu vyplývá, že krajskému soudu byla dne 16. 10. 2015 prostřednictvím e-mailu bez uznávaného elektronického podpisu doručena žaloba proti rozhodnutí žalovaného, jejíž součástí byla i žádost o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce pro řízení. Dne 20. 10. 2015 (předáno k poštovní přepravě dne 19. 10. 2015) bylo krajskému soudu doručeno písemné podání shodného obsahu. Krajský soud po obdržení spisového materiálu od žalovaného, který si vyžádal přípisem ze dne 27. 10. 2015, žalobu bez dalšího napadeným usnesením odmítl.

[17] Podle § 35 odst. 8, věty třetí, s. ř. s. požádá-li navrhovatel o osvobození od soudních poplatků nebo o ustanovení zástupce, po dobu od podání takové žádosti do právní moci rozhodnutí o ní neběží lhůta stanovená pro podání návrhu na zahájení řízení.

[18] Podle usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 1. 2005, č. j. 6 Ads 72/2004 – 69, je smyslem tohoto ustanovení „*zabezpečit, aby zástupce účastníka mohl po svém ustanovení ve zbylé lhůtě doplnit, sepsat žalobní body. Nedošlo-li by ke stavění této lhůty, bylo by v řadě případů ustanovení zástupce zcela bezúčelné.*“

[19] Poukázat lze rovněž na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 1. 2016, č. j. 4 Azs 285/2015 – 24, kde bylo konstatováno následující: „*Nejvyšší správní soud proto uzavírá, že pokud účastník řízení podá blanketní žalobu, požádá o ustanovení zástupce a krajský soud tento návrh usnesením zamítne, je v rámci procesní ekonomie a zákazu svévole povinností krajského soudu, aby zároveň se zamítnutím návrhu na ustanovení zástupce vyzval dle § 37 odst. 5 s. ř. s. žalobce k doplnění žaloby. V takových případech zpravidla nebude možné konstatovat, že výzva by byla již neúčelná, neboť lhůta pro podání žaloby neběží po dobu od podání žádosti o ustanovení zástupce do právní moci rozhodnutí o ní. Běh lhůty pro doplnění žaloby proto z povahy věci nemůže skončit před doručením rozhodnutí o žádosti žalobce o stanovení zástupce. Pokud tedy krajský soud postupuje zákonným způsobem, vždy při doručení usnesení o zamítnutí žádosti o ustanovení zástupce zbývá žalobci určitý (byť třeba krátký) prostor pro vyhovění výzvě k doplnění žaloby. Nelze za takových okolností a priori žalobci upřít možnost podniknout kroky k tomu, aby jeho žaloba byla projednatelná.*“

[20] V posuzované věci došlo dnem podání žádosti o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce (16. 10. 2015) ke stavění lhůty pro podání žaloby dle § 72 odst. 1 s. ř. s. O uvedené žádosti krajský soud žádným způsobem nerozhodl. Lhůta pro doplnění žaloby tedy stěžovateli dosud neuplynula. Za uvedené situace je napadené usnesení krajského soudu o odmítnutí žaloby nezákonné, neboť stěžovatel stále má jistý prostor (byť velmi krátký) pro doplnění chybějících žalobních bodů. O neodstranitelný nedostatek podmínek řízení se proto nejedná.

IV. Závěr

[21] Ze shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud v souladu s § 110 odst. 1 s. ř. s. zrušil rozhodnutí krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení. V souladu s ustanovením § 110 odst. 4 s. ř. s. je krajský soud vázán právním názorem uvedeným v tomto rozhodnutí. V dalším řízení rozhodne o stěžovatelově žádosti o osvobození od soudních poplatků a ustanovení zástupce a ve zbývající části lhůty pro podání žaloby jej vyzve k odstranění vad žaloby ve smyslu § 37 odst. 5 s. ř. s.

[22] O náhradě nákladů řízení o kasační stížnosti rozhodne krajský soud v novém rozhodnutí, jak je stanoveno v § 110 odst. 3 s. ř. s.

[23] Podle § 35 odst. 8 s. ř. s., ve spojení s § 120 s. ř. s., zástupci stěžovatele, který mu byl soudem ustanoven k ochraně jeho práv, hradí hotové výdaje a odměnu za zastupování stát. Ustanovený zástupce, Mgr. Lukáš Míša, advokát se sídlem Martinkova 854/5, Brno, provedl ve věci dva úkony právní služby, kterými jsou první porada s klientem včetně

převzetí a přípravy zastoupení nebo obhajoby, je-li klientovi zástupce nebo obhájce ustanoven [§ 11 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění účinném pro posuzovanou věc, (dále jen „advokátní tarif")] a písemné podání soudu ve věci samé [§ 11 odst. 1 písm. d) advokátního tarifu] spočívající v sepsání doplnění kasační stížnosti. Za jeden úkon právní služby zástupci stěžovatele náleží mimosmluvní odměna ve výši 3 100 Kč [§ 9 odst. 4 písm. d) ve spojení s § 7 bodem 5. advokátního tarifu], která se zvyšuje o 300 Kč paušální náhrady hotových výdajů dle § 13 odst. 3 advokátního tarifu. Celkem tedy za jeden úkon právní služby náleží 3 400 Kč. S ohledem na skutečnost, že Mgr. Lukáš Míša je plátcem DPH, zvyšuje se částka přiznané odměny podle § 35 odst. 8 s. ř. s. o DPH ve výši 21 %, tj. o částku 1 428 Kč. Celková výše odměny ustanoveného zástupce tak činí 8 228 Kč. Tato částka mu bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů ode dne právní moci tohoto rozsudku.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 26. května 2016

JUDr. Barbara Pořízková
předsedkyně senátu